

“Tots els problemes que actualment preocupen més la humanitat són, de fet, ecològics: esgotament de recursos, superpoblació, fam... L'ecologia no és una moda, és el moll de l'os de la nostra supervivència”, afirma Ferran Vallespinós, assessor expert en ecologia. El 1981 aquest català batejava la seva assessoria amb el nom de Tecno Ambiente. Fins l'any 1992 va combinar l'activitat com a assessor amb la docència, primer des del Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona i després a l'Institut de Ciències del Mar. Avui es dedica en exclusiva al món de l'assessoria.

El seu currículum l'avalua a l'hora d'analitzar l'evolució del tarannà empresarial envers la natura: **“Avui el delictes ambiental és una de les poques causes per què la Guàrdia Civil et pot treure del llit a les quatre de la matinada. En altres paraules, el públic s'ha adonat que el respecte al medi ambient és una variable molt important en el bon funcionament d'una firma, amb considerables implicacions.”** Unes implicacions de què se sent parlar cada dia, de vegades sense adonar-nos-en: **“Si l'Aeroport del Prat encara no disposa d'una tercera pista, no és més que per problemes ecològics. En aquest cas, es planteja un dilema: ‘Què és més important: els aiguamolls o els avions que aterren? És possible fer-los compatibles?’ Avui no es pot engegar cap projecte sense tenir en compte l'existència d'un diàleg social, d'uns grups ecologistes, d'uns permisos de l'Administració... La tendència a amagar el cap és la causa que molts projectes estiguin aturats des de fa anys.”**

En Ferran és conscient que la seva és **“una professió nova. Quan els de la meva generació vam estudiar, els nostres coneixements d'ecologia eren minsos.”** Per començar, **“cal distingir entre ecologia i ecologisme. El primer és una ciència; el segon una postura social. Si confonem aquests dos termes, ho confonem absolutament tot. El que pretenem els qui treballem en el meu terreny és que l'ecologia rebi el mateix tractament que la resta de ciències que intervenen en un procés productiu o en la realització d'un projecte.”** El dret té un paper molt important en aquesta fita: **“El delictes ecològic està contemplat en el Codi Penal en forma de procediments administratius, sancions, etc.”** Quant als ciutadans, **“han modificat els seus criteris perquè se'ls ha obligat.”**

Fem una mica d'història: **“Les primeres lleis ambientals europees daten dels anys 1969, 1970 i 1971.”** És el que dona el tret de sortida a les conferències sobre medi ambient a les quals actualment el públic està tan habituat: **“En 25 anys hem recorregut un llarg camí, gràcies a persones com Ramon Margalef, el primer catedràtic d'ecologia del nostre país. El procés s'ha accelerat brutalment: fa 30 anys cap industrial no temia que se'l sancionés per no respectar la natura, tampoc no existien experts en aquest camp, ni formació, ni els ajuntaments disposaven de professionals especialitzats en medi ambient. Es tracta d'una novetat a la qual s'ha vist enfrontat tothom: els empresaris, l'Administració i, en general, la societat.”**

En qualsevol cas, la reacció que millor coneix en Ferran és la de la classe empresarial, atès que treballa cada dia al seu costat: **“N'hi ha molts que consideren l'ecologia un càstig bíblic, per les despeses que comporta; altres, en canvi, han estat capaços de comprendre que l'ecologia, lluny de ser un inconvenient, és un avantatge competitiu. Així, molts empresaris han triomfat i augmentat els seus beneficis gràcies a una**

bona gestió de les variables ecològiques.” Arran d'aquesta nova consciència, **“avui els anuncis d'automòbils sembla que ens vinguin ecologia per la insistència que mostren en el fet que són respectuosos amb el medi ambient. Avui hi ha un màrqueting ecològic.”** Segons en Ferran, l'empresari savi no respecta el medi ambient **“únicament per evitar les multes, sinó també perquè aquesta postura és rendible.”**

En matèria de gestió del medi ambient, es podria concedir un aprovat alt a l'empresariat català: **“Malgrat que encara hi ha moltes mancances, Catalunya està per davant de qualsevol altra comunitat pel que fa al tractament de les aigües residuals. La nostra Llei de residus serveix de model per a altres indrets de l'Estat espanyol. Un 20% del territori està protegit en forma de parcs naturals. Fa uns anys vam tocar fons, afortunadament, i penso que a poc a poc estem redreçant la situació. Cal tenir en compte que el sistema productiu ha canviat enormement en els darrers anys, i que, en conseqüència, les fàbriques més contaminants han desaparegut del món. El cotxe més potent dels nostres dies necessita la meitat de benzina i contamina un 50% menys que un 600 de fa 30 anys. Avui estar sa no equival únicament a no patir un refredat, sinó també a no suportar els gasos d'emissió dels cotxes i beure una aigua saludable. Aquestes són conquestes bastant recents.”** En resum, **“per obtenir un producte menys contaminant cal que els processos també siguin menys contaminants.”**

La humanitat, però, no es pot descuidar dels deutes que encara ha de liquidar. Per al ciutadà com a individu aïllat, en Ferran té una màxima ecologista: **“Pensa globalment, actua localment.”** Segons aquest lema, la resolució de problemes d'abast mundial **“com el de l'erosió, l'escalfament o la deforestació demana que tots nosaltres vetllem per la bona salut del riu que passa pel nostre poble, perquè les xemeneies no contaminin, perquè les edificacions no malmetin les platges...”** Sobretot, cal alertar contra l'alarmisme: **“Per descomptat, hi ha danys irreparables, per exemple el consum massiu de petroli en el transport. Malauradament, s'ha generalitzat una lectura truculenta de fets com l'extinció de certes espècies, i això ha perjudicat en gran manera l'ecologia. L'ésser humà és un accident de l'evolució de la Terra i ha provocat canvis dramàtics, però no pas tots. Cal dir les coses tal com són.”**

Aquestes i altres coses són les que explica en Ferran als seus clients. La seva activitat es reparteix entre dos àmbits: **“D'una banda, les grans obres d'infraestructura –ports, urbanitzacions, hotels, aeroports–, en llocs tan remots com Amèrica Llatina. Disposem d'un laboratori integrat al gabinet per dur a terme les anàlisis necessàries. Mitjançant el nostre assessorament, i previ estudi de l'impacte ambiental d'aquestes obres, aconseguim el vistiplau de l'Administració per a la consecució d'un determinat projecte. D'altra banda, també orientem els empresaris –tractadors de metalls, blanquers, propietaris d'escorxadors...– interessats a millorar la gestió de la seva firma des del punt de vista ecològic. Ara bé, nosaltres ens limitem a assessorar: no desenvolupem la solució.”**

Les opinions de Ferran Vallespinós Riera són compartides per la seva dona, Mercè Serrano: **“Hem fet aquest camí junts. Hem viscut totes les dificultats per ser emprenedors en un país on res hi ajuda.”**

**“L’empresari savi
respecta el medi ambient,
no sols per evitar les
multes, sinó també
perquè aquesta
postura és rendible”**

Ferran Vallespinós - Valldoreix (Vallès Occidental)